

Vooruitkijken naar 2026

Fracties van Waalre geven eerste reactie

De gemeenteraad heeft van het college van Burgermeester en Wethouders de concept-Kadernota voor 2026 en volgende jaren gekregen. In een kadernota staan de belangrijkste plannen en de kosten die bij die plannen horen voor 2026.

In deze nota gaat het over wat de raad belangrijk vindt. Het is de bedoeling om vooral te praten over plannen voor de toekomst, zonder dat we te veel bezig zijn met cijfers.

Vraag aan de gemeenteraad

Het college maakt duidelijk dat er niet veel ruimte is voor nieuwe plannen. Het college vraagt de gemeenteraad om besluiten te nemen over wat het belangrijkste is. Het Rijk geeft te weinig geld aan Waalre. We moeten dus de paar wensen die de politieke partijen hadden, aanpassen. Het college vraagt aan de gemeenteraad om mee te denken hoe de gemeente nog zuiniger met geld kan om gaan.

Welke gemeente kan en wil Waalre zijn.

Het Rijk belast de gemeenten met steeds meer taken en draait gelijktijdig de geldkraan dicht. Veel gemeenten komen daardoor in financiële problemen en moeten strategische keuzes maken. Zo ook Waalre. Keuzes die weer balans moeten brengen in de uitgaven en inkomsten.

De Kadernota voor de opmaak van de begroting 2026 gaat evenals de voorgaande Kadernota's in deze raadsperiode uit van een aanzienlijk begrotingstekort. Bij de jaarrekeningen bleken de tekorten dan weer mee te vallen en werd er zelfs geld overgehouden. En bleek dat de doorgevoerde verhoging van de OZB met 10% of meer deels niet nodig was geweest. Ook voor de komende jaren wordt op voorhand uitgegaan van noodzakelijke besparingen en belastingverhogingen.

Uit de dit jaar gehouden inwonerspeiling blijkt dat 32% van de inwoners ervoor kiest om de tekorten voor 50% te dekken door besparingen en voor 50% door het verhogen van de belastingen. Wie die 32% zijn valt te raden. Het zijn in ieder geval niet die inwoners die nu al nauwelijks het hoofd boven water kunnen houden.

Een leefbaar, duurzaam en sociaal Waalre

CDA Waalre ziet in de kadernota 2026 belangrijke stappen richting een toekomstbestendig Waalre. Ons doel is om het goede van Waalre te houden, ook voor de toekomst!

Er is niet automatisch meer geld. De tijd van alles willen is voorbij. We moeten keuzes maken. CDA Waalre vindt het belangrijk dat we deze keuzes goed uit kunnen leggen. We blijven goed kijken naar het gevolg op de korte en zeker ook de lange periode. Met onze keuzes willen we dat Waalre een fijne plek blijft om te wonen, werken en samen te leven.

Met deze kadernota kiezen we voor een gezond evenwicht en een gemeente die leefbaar, duurzaam en sociaal is.

Leefbaar

Leefbaarheid gaat verder dan het onderhouden van groen en wegen. Het betekent ook voldoende woningen bouwen voor onze jeugd én voor onze ouderen. Daarnaast zijn ook voldoende sport- en cultuurvoorzieningen, bereikbaarheid, veiligheid en hulp van lokale ondernemers belangrijk. Een leefbare gemeente is duurzaam en sociaal.

De gemeenteraad bespreekt de Kadernota op dinsdag 6 mei oordeelsvormend. Tijdens de raadsvergadering van 20 mei neemt de raad er een besluit over.

U vindt de Kadernota op de website van de gemeenteraad www.waalre.nl/gemeenteraad Via de link 'vergaderingen' vindt u het stuk onder 'komende vergaderingen' bij de oordeelsvormende bijeenkomst op 6 mei.

Op de vraag welke gemeente kan en wil Waalre zijn heeft AWB een duidelijk antwoord. Waalre wil voor alle inwoners een sociale gemeente zijn. Wij willen dan ook blijven inzetten op het realiseren van veel meer sociale huur- en betaalbare koopwoningen, op het handhaven van de zorg voor diegenen die deze nodig hebben en zelf niet kunnen betalen en op het instandhouden van de sociale cohesie door het faciliteren van verenigingen en gemeenschapshuizen. Ook moeten we onze inwoners faciliteren in de verduurzaming van hun woningen en zorgen voor goed, voldoende en veilig bereikbaar (basis)onderwijs. Daarnaast kan wellicht de productiviteit van de ambtelijke organisatie worden verhoogd door het nog slimmer organiseren en beter benutten van het personeel. Onze inwoners moeten bovendien in gelijke mate mee kunnen profiteren van de voordelen van de booming High Tech industrie in onze regio en niet alleen worden geconfronteerd met de nadelen ervan.

Wat ons betreft mag er worden gedraaid aan knoppen die staan voor kwaliteit en voor excellent. Voor AWB geldt in tijd van schaarste GOED, IS GOED GENOEG.

Duurzaam

Een duurzaam Waalre is een Waalre dat klaar is voor de toekomst. Duurzaamheid is geen luxe maar iets wat we nodig hebben. Het moet voor iedereen haalbaar zijn om te verduurzamen. Het blijft belangrijk om dit samen met de inwoners te doen. De gemeente kan dit niet alleen. We investeren samen in groene energie en maken bestaande huizen duurzamer, voor een Waalre dat klaar is voor de toekomst.

Sociaal

CDA Waalre pleit voor samenredzaamheid in plaats van zelfredzaamheid. In Waalre kennen mensen elkaar en staan we voor elkaar klaar. We zoeken naar de balans tussen wat inwoners samen kunnen en waar ze gemeentelijke steun nodig hebben. Zorg moet dichtbij en toegankelijk blijven.

Samen

Ideeën van onze inwoners verdienen onze steun. Gelukkig geven onze inwoners ook aan dat zij meer willen doen!

CDA Waalre wil samen blijven bouwen aan een mooie toekomst voor onze gemeente!

Kadernota 2026

Van links naar rechts: Ronald Brugmans, raadslid VVD. Ad Dams, raadslid ZW14. Daan Damen, fractievoorzitter VVD. Alexandra Groeneveld-van-Mourik, raadslid AWB. Nan Zevenhek, fractievoorzitter ZW14. Anna Robin van Gestel, fractievoorzitter GroenLinks. Michiel Roelofs, raadslid D66. Floris Schoots, fractievoorzitter D66. Karen Rigterink-van der Heijden, raadslid CDA. Kristiane Schmidt, raadslid GroenLinks. Janpeter Hazelaar, fractievoorzitter PvdA. Saskia Harks, raadslid D66. Axel Bijnen, raadslid VVD. Jo Claessen, fractievoorzitter AWB. Tanja de Leeuw, fractievoorzitter CDA. Remco van Oosterom, raadslid CDA. Erwin Rutten, raadslid AWB.

Goede keuzes maken, met minder geld

Waalre staat voor grote financiële uitdagingen. Daarom moet de gemeente belangrijke keuzes maken. Niet alles wat we willen kan financieel. Dit komt doordat de gemeente steeds meer taken heeft, maar hiervoor niet genoeg geld krijgt van het Rijk. Alles wordt ook steeds duurder. Maar we willen niet alleen maar snijden in de uitgaven: D66 wil slimme en creatieve keuzes maken, die goed zijn voor de toekomst van Waalre.

Samen sneller goed bouwen

Er zijn zorgen over wonen, financiën en het milieu. D66 wil in actie blijven! We willen gezonde en duurzame keuzes maken voor ons dorp en onze inwoners. We gaan voor versnelling van de woningbouw. Maar kwaliteit en snelheid moeten wél samengaan. D66 wil betaalbare woningen voor jongeren, ouderen en sociale huurders. Maar ook ruimte voor de vrije sector. We roepen onze inwoners op tot meer solidariteit: samenwerken in plaats van protesteren tegen broodnodige woningen is belangrijk. Laten we denken aan iedereen die een woning zoekt, van jong tot oud.

Waalre voor de toekomst: Verstandig omgaan met minder geld

In het 'ravinjaar' 2026 krijgen gemeenten veel minder geld van de rijksoverheid. Daardoor ontstaat er een gat van meer dan 2 miljard euro voor alle gemeenten samen. Ook voor Waalre betekent dat er veel minder geld binnenkomt. Door de kadernota nu te bespreken, maken we alvast keuzes voor de toekomst. We kunnen het geld tenslotte maar één keer uitgeven.

Zoals het er nu uitziet, krijgen we in Waalre te maken met een flink tekort. Daarom is het nu extra belangrijk om verstandig met het geld dat we krijgen om te gaan. We moeten minder uitgeven. Dat betekent dat we sommige dingen niet meer kunnen doen of moeten uitstellen. Want de enige manier om meer geld te krijgen, is door de lokale kosten, zoals de onroerendezaakbelasting (OZB) te verhogen. Maar dat hebben we nu al een paar jaar achter elkaar moeten doen. Daar kunnen we niet mee door blijven gaan. Lokale kosten voor inwoners

Veilig en gezond Waalre

D66 blijft zich inzetten voor duurzaamheid en groen. Ook al is er minder geld. Het is belangrijk voor een gezonde en gelukkige woonomgeving. Besparen kan door goedkoper onderhoud en een minder luxe uitstraling van groen. Maar het mag geen negatieve gevolgen hebben voor de biodiversiteit en klimaatadaptatie. We willen toch allemaal graag droge voeten houden en de natuur beschermen, voor nu en voor de toekomst? Voor het minder uitgeven van geld willen we ook kijken naar bezuinigingen in de organisatie van de gemeente. Moeten en kunnen we als Waalre wel alles zelf blijven doen? Of is het beter om meer samen te werken met andere gemeentes?

Eerlijk verdelen en samenwerken

We willen bezuinigingen eerlijk verdelen: D66 wil niet dat sommige groepen of wijken meer last krijgen van bezuinigingen. Om meer inkomsten te krijgen, willen wij meer Toeristenbelasting vragen, evenveel als Eindhoven. We vragen ook om steun van inwoners via een hogere OZB. We roepen alle inwoners op om mee te blijven denken en mee te doen. Samen kunnen we de uitdagingen aan en werken aan de toekomst van Waalre.

Samenwerkende en zelfstandige inwoners

De Kracht van Waalre? Dat zijn onze eigen inwoners! Een voorbeeld uit het verleden is WeConnectWaalre. Dit opgezet door inwoners voor de aanleg van kabels voor digitale diensten. Nu liggen er in bijna heel Waalre glasvezelverbindingen waar aanbieders (zoals KPN, Ziggo, TriNedetc.) gebruik van maken. De winst op het netwerk doet de Waalrese gemeenschap goed. Zie WeConnectWaalre.nl voor sponsoring.

De kracht van lokale ideeën

Uitdagingen van dit moment zijn: de stijgende kosten voor zorg, te weinig woningen en de energieproblematiek. De gemeente heeft weinig mogelijkheden om te sturen. Daarom wil ZW14 dat inwoners zelf veel meer vrijheid moeten krijgen. Om samen met de mensen uit uw buurt actie te ondernemen, zoals het bouwen van mantelzorgwoningen, het splitsen van huizen of het delen van opgewekte energie in uw buurt. Dit kan door kabelgoten in de stoep te leggen, zodat inwoners hun auto kunnen opladen met lokaal opgewekte energie. Of op grotere schaal door in Waalre het gebruik van buurtaccu's te stimuleren of zonnestroom beter te gebruiken via bijvoorbeeld EnergySwap.nl. Deze ideeën

zorgen uiteindelijk voor lagere kosten voor zorg en energie, meer woonruimte, minder verstening van het buitengebied en meer verbinding tussen onze inwoners.

Mooie beloftes van politici

Tijdens de verkiezingen beloven politici van alles en pronken ze met wat ze bereikt hebben. Maar hoe kunt u controleren wat ze daarna echt doen? Soms zijn de verkiezingsprogramma's zelfs niet meer te vinden op de openbare website van politieke partijen. Daarom wil ZW14 dat de verkiezingsprogramma's en de resultaten van bijvoorbeeld de Stemwijzer op de gemeentelijke website bij de informatie over de fracties staan. Zelf heeft ZW14 kort geleden onderzocht wat ze bereikt heeft met haar Inspiratieprogramma 2022-2026 'Betrokken en kritisch'. Zie www.ZW14.nl.

Controle van uitvoering is heel belangrijk

Het aanpassen van afspraken door de gemeenteraad kost heel veel (vergader)tijd. Maar wat doet de gemeenteraad als er niks wordt gedaan met het besluit? Dat is een van de zorgen van ZW14. Een afkeurende Motie lijkt heel streng, maar als een gemeenteraad alles accepteert, kan ze net zo goed stoppen!

PvdA Waalre bekend kleur met duidelijke keuzes

De gemeenteraad bespreekt hoe we met het geld omgaan dat Waalre van het Rijk krijgt. Een belangrijke voorwaarde is dat de gemeente Waalre een bedrag van het Rijk krijgt dat beter past bij het uitvoeren van wettelijke taken.

Grote uitdagingen vragen onze aandacht, zoals het verouderen van inwoners met meer zorgkosten en personeelstekort in Jeugdzorg. Waalre heeft door groei van ASML ook te maken met meer vraag naar woningen binnen de regio. Ook is er meer geld nodig voor het onderhoud van de ruimte rondom uw woning en voor andere hulpvragen.

De rijksoverheid heeft de afgelopen jaren veel taken gegeven aan gemeenten, zonder extra geld. Hierdoor heeft Waalre geen evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. We denken dat we 1 tot 2 miljoen euro te kort komen. Er is nog veel onduidelijkheid over hoeveel geld we nu precies krijgen van het Rijk.

PvdA Waalre kleurt rood-groen!

PvdA Waalre wil onderzoeken of we door meer gebruik van digitale middelen en kunstmatige

intelligentie (AI) oplossingen kunnen vinden voor het personeelstekort en om efficiënter te werken. Zo kunnen we mogelijk ook kosten besparen, met aandacht voor de mens.

Wettelijke taken willen we simpel en efficiënt uitvoeren volgens de wet. We willen wel een uitzondering maken voor de bijstand. Samenwerken in de regio blijft voor de gemeente een dringende voorwaarde om wettelijke taken te kunnen uitvoeren.

PvdA Waalre wil zeker gebruik maken van de mogelijkheid om voor 2026 geen sluitende begroting vast te stellen. Maar dan moet het laatste jaar 2029 wel sluitend zijn. Wij kiezen om bezuinigingen door te voeren en ook mogelijkheden om inkomsten te verhogen. We willen zo min mogelijk veranderen aan de hulp voor mensen, zodat iedereen de hulp blijft krijgen die nodig is.

Wij kiezen daarom voor het voorstel van het College: een eerlijke verdeling tussen besparen en meer geld binnenhalen, bijvoorbeeld door belastingen te verhogen.

Zorgen voor elkaar én voor Waalre

In de kadernota zien we dat Waalre voor lastige keuzes staat. De gemeente krijgt minder geld van het Rijk en moet daardoor besparen. Dit doet altijd pijn. GroenLinks Waalre wil dat we kosten verlagen waar het onze inwoners (mens én dier) het minst raakt. Bijvoorbeeld door eerst naar de organisatie en de dienstverlening te kijken bij besparingen.

Voor ons is het belangrijk **dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen**. Dit betekent dat we verhoging van kosten eerlijk moeten delen. We lezen in de kadernota dat belastingen omhooggaan. Maar dat moet volgens ons wel op een eerlijke manier. We moeten de meest kwetsbaren in ons dorp blijven helpen. Juist wanneer deze belastingen omhooggaan moet de gemeente er voor die inwoners zijn.

Bezuinigen op hulp voor mensen die dit hard nodig hebben kan volgens ons écht niet. Voorkomen is beter dan genezen. Als je op tijd helpt – bijvoorbeeld bij geldproblemen of in de jeugdzorg – voorkom je later grotere zorgen. Dat is goed voor de Waalrenaren van vandaag én voor de geldzaken van de gemeente in de toekomst.

We maken ons **zorgen over mogelijke besparingen op duurzame plannen**. Juist in Waalre, waar we trots zijn op onze natuur, moeten we blijven investeren in schone lucht en goede verbindingen van fietspaden. Ook duurzaam bouwen en energie besparen mogen niet stil komen te liggen. Dat is nodig om onze gemeente leefbaar te houden, nu en later. We laten de natuur liever haar gang gaan met besparingen op groenonderhoud. Dat kan door de grasstroken niet te vaak te maaien. Dit is goedkoper, maar vooral beter voor de biodiversiteit (zoals de verschillende soorten planten en dieren in onze gemeente).

We vinden het goed dat de gemeente inwoners vroeg om mee te denken. De meeste mensen kozen voor een mix van besparen en belastingen verhogen. Daar kunnen we het mee eens zijn, zolang we kiezen om niet te besparen op **wat Waalre sociaal en duurzaam maakt**.

GroenLinks Waalre blijft werken aan een dorp waar mensen elkaar helpen, met ruimte voor de natuur en waar de gemeente op een eerlijke manier beslissingen neemt. Ook als het lastig wordt.

Behandeling Kadernota 2026

U bent van harte welkom bij de vergaderingen in het Huis van Waalre.
De vergaderavond start om 19.30 uur.

Dinsdag 6 mei: Oordeelsvormende bijeenkomst.

De raad bespreekt de Kadernota. Elke inwoner heeft spreekrecht. U mag tijdens deze vergadering uw mening geven over een onderwerp dat op de agenda staat. Neem op zijn laatst 24 uur voor de start van de vergadering contact op met de griffie. Dat kan via: 040-2282500 of griffie@waalre.nl. Zij bespreken dan samen met u de mogelijkheden.

Dinsdag 20 mei: Besluitvorming.

De Raad neemt een besluit over de Kadernota.

U kunt ook live meekijken via:
waalre.raadsinformatie.nl.